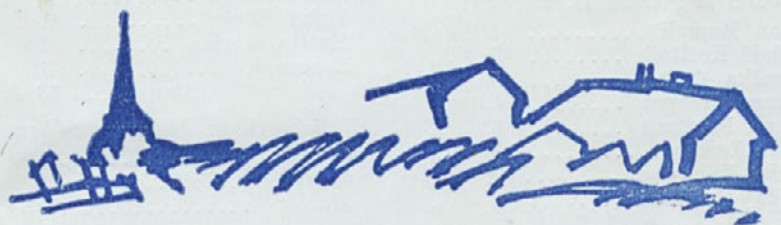
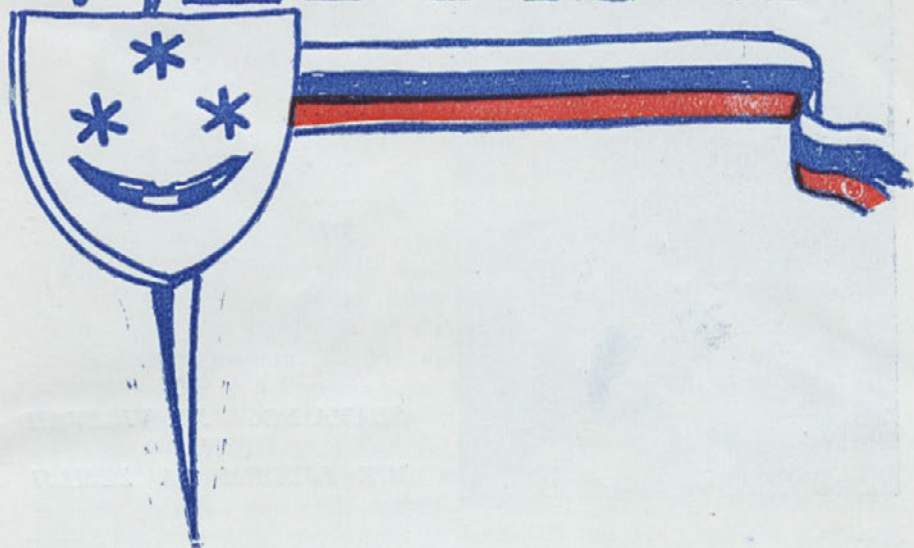

VESTNIK

GLASILO DOMOBANCEV
IN PRVIH
PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV

LETO IX.

ŠTEV. 1

Interés General Concesión 4848

SLAVA BOGU NA VISAVAH
IN
MIR LJUDEM NA ZEMLJI

Za božičnico invalidom so darovali:
soborci iz Montreala, Kanada:

Ivan Rupnik	5 dolarjev
Adolf Koritnik	5 "
Tončka Čuden	5 "
Franc Horvat	5 "
Tone Koritnik	5 "
Jože Logar	3 "
Jože Kukovica	1 "
Jože Poljanec	2 "

Janez Rabzelj	2 "
Lojze Starič	2 "
Lojze Rink	1 "
Matija Kozina	1 "
Rebernak	1 "
Skupaj...	38 dolarjev

Soborci iz Miramara, Argentina:

Gornik	50 pesov
Japelj	30 pesov
Marolt	30 pesov

Za tiskovni sklad so prispevali soborci iz Miramara, Argentina: Japelj 10 in Gornik 5 pesov. — Vsem iskrena zahvala!

OVITEK izdelal akademski slikar in kipar France Gorše, U. S. A.

PZ 975/1967

V NOVO LETO

FR. GR., USA

Stopamo v drugo leto, odkar je Zveza slovenskih protikomunističnih borcev zaorala v trdo ledino pozabljenosti in s pomočjo Vestnika začela povezovati bivše borce raztepane širom zemeljske oble, da v srcih obudi ono iskro idealizma, ki je še ostala, zvesta svojim mrtvim bratom-junakom in pa zaslužnjeni domovini. Ako napravimo bilanco tega dela, ne vem, če bomo povsem zadovoljni. Marsikaj bi bilo lahko storjenega, kar ni bilo, vendar nekaj je bilo in celina je zaorana. Treba je sedaj požrtvovalnosti in dobre volje in s to voljo gremo v novo leto. Idejo povezanosti je treba razširiti med vse borce, kjerkoli žive. Zbrati moramo vse drobce raztresenega arhiva in te drobce zložiti v mogočen in enoten spomenik našim nesmrtnim junakom. Naše orožje je potihnilo in daleč smo od bojnega polja, boj pa nikakor ni dokončan. Ta boj moramo nadaljevati, kajti domovina še vedno ječi v suženjstvu in naši mrtvi nas na to opozarjajo. Ne mislimo iti na barikade in ne postati hujskači revolucije, moramo pa storiti vse, kar je v naši moči, da z razpoložljivimi sredstvi boj proti komunizmu nadaljujemo in ne prenehamo, dokler ne bo naša domovina zopet svobodna. Domovina v suženjstvu ne more govoriti, ne more protestirati in ne izražati svojega nezadovoljstva in trpljenja, zato moramo toliko bolj glasno vpiti mi, v svobodnem svetu. Dopovedovati in dokazati moramo vsem svobodnim ljudstvom, da ima naš narod tudi pravico življenja, pravico svobode, za katero je v zadnji vojni toliko trpel in krvavel in trpi še danes. Naš narod noče in ne bo sprejel nobeno obliko komunizma, pa naj se ta imenuje internacionalni ali nacionalni titoizem, hoče pa svobodo in neodvisnost. Naša sveta dolžnost je, da svobodni svet stalno in ponovno opozarjamo, da tudi naš narod pričakuje od svobodnega sveta da mu prizna pravico življenja, svobode in neodvisnosti.

Hladna ideološka borba med svobodnim svetom in komunizmom je v polnem razmahu in včasih se celo zdi, da svobodni svet izgublja iniciativo, izgublja vodilno nit in se celo vdaja malodušju in popuščanju. Mi vsi, ki smo komunistično knuto občutili, ki smo šli skozi revolucijo, bi morali skupaj z drugimi narodi prikazovati svobodnim narodom, da borba proti komunizmu ne pozna kompromisa, ne pozna malodušja in da srednje poti ni. Toda, ako hočemo vsaj malo storiti in doprinesti s svo-

jimi izkustvi k tej hladni borbi, potem moramo najprej sami v svojih srcih obnoviti ono brezkompromisnost in borbenost, ki smo jo nekoč imeli, ko smo s puško v roki in v družbi junakov stali na braniku naše domovine. Mar nismo takrat jasno uvideli, da srednje poti ni, da malodušje vodi v polom. Proč z vsakim sektaštvom, proč z intrigami, proč z malodušjem. Strnimo se v eno mogočno falango in skupaj z drugimi narodi pomagajmo rušiti okove komunizma in komunističnih laži. Zavedajmo se, da je rdeči sovrag na delu dan in noč, na delu ne samo doma nego po vsem svobodnem svetu, kjer razpleta svoje mreže in skuša uspravati lahkoverne in neodločne demokrate. Gotovo rdečim glavarjem ni nobena stvar tako po godu, kakor ravno to, da oni, ki so nekoč aktivno vodili borbo proti komunizmu, utonejo v svobodnem svetu, pozabijo na rdečo nevarnost in se popolnoma umaknejo iz pozornice in borbe proti njim. Ne smemo dopustiti, da se bo to dogajalo tudi med nami, zato ponovno opozarjamo in naporšamo vse borce, da se priključijo Zvezi in pomagajo bojevati dalje, v kolikor je to pač mogoče. Sledimo našim vzornikom, našim mučenikom in nikar jim ne obrnimo hrbta. Njihovi grobovi so sicer bili izravnani, toda njihova borbenost živi in mora živeti v naših srcih. Na Ljubljanskem gradu na izravnanim pokopališču je rdeči barbar napravil nogometno igrišče, da zabriše vsako sled za onimi, pred katerimi se je tresla peterokraka zvezda. Ne teptajmo jih še mi, njihovi bojni tovariši, nego stopimo na plan in storimo vsaj to, kar moremo: ohranimo njih spomin, njih borbenost, njih junaštvo in pokažimo, da smo bili vredni njihovi bojni kolegi.

BLAGOSLOVA IN USPEHA

V NOvem LETU 1958

VSEM SOBORCEM IN PRIJATELJEM

ŽELI

ZVEZA

SLOVENSКИH PROTİKOMUNISTIČNIH BORCEV

Poleglo klasje

KAREL MAUSER, U. S. A.

Kako da so spustili, Trpotčev Andrej sam ni vedel. So bile neke skrite govorice, da bodo spustili vse, ki so pod osemnajstim letom, toda v tistem trpljenju tem govoricam nihče ni verjel. Tudi Andrej ne. Zadnje dni so ga kar naprej zasliševali. Zakaj je šel k domobrancem, zakaj ni ostal doma, namesto da je lezel na Koroško in zakaj ni šel z njimi? Odgovarjal je preprosto, nerodno in s splašenimi očmi oprezal, kdaj ga bo kdo udaril. Pri prvem zasliševanju mu je mlad, tršat fant zvil roko v rami. Neznosna bolečina se mu je razpredla po celem telesu in čeprav mu je potlej nekdo v sobi roko potegnil, je bolečina grizla naprej.

Bal se je vsakega zaslišanja. Vedno ga je nekdo udaril. Z opaščem z zaponko ali s kopitom. Pri zadnjem zaslišanju so mu gotovo zlomili kost v ključnici. Neznansko boli in roke ne more dvigniti. Nad kostjo je bula, velika kakor jajce.

Zdaj je zunaj. Veliko, oglati poslopje Zavodov je za njim. Okna gledajo v njegove korake in Andrej natančno ve, da skoz nje gledajo tisti, ki so ostali. Naročali so mu to in ono in Andrej z muko zbira naročila, ki so mu jih dali. Pozabiti ne sme na nikogar. Kaj je rekel Tevžev? Kaj je že rekel? Andrej se muči in muči, skuša se spomniti, kje sta stala s Tevževim, ko mu je naročal za domače. Ne more se spomniti.

Zdaj je poslopje za njim. Samo streho še vidi skoz krošnje dreves. Kaj gre res domov? Gleda pod noge, na kolovoz, na travo. Da, domov gre in doma ne vedo, da pride. Le kaj bodo mati rekli, ko ga bodo videli tako prestradanega? Pečkov mu je naročal, da ne sme jesti veliko. Počasi mora začeti in same take stvari, ki niso pretežke.

Zdaj so na kolovozu in na travi veliki kolobarji, ki se kar naprej vrte. Vse njive se vrte v velikem kolobarju. In so kolobarji večji in večji, kakor če si vrgel kamen kam v savski tolmun.

„Slab sem,“ ga je obšlo. „Še pasti bi znal in morda ravno na tole ramo, ki me boli.“ Z mežecimi očmi se je privlekel do jelše in se počasi spustil na kolena. Ko je klečal, ga je zavrtelo in legel je na hrbet. Od ramena se je zažrla bolečina v hrbet in v prsi. Kolobarji pred očmi so na gosto zaplesali in zdelo se mu je, da so rdeče obarvani in da prehajajo v pike.

Ko je odprl oči, ga je zalila svetloba. Počasi je spoznal, da je to sonce in da je toplo. Mora vstati in hoditi naprej. Trboje so daleč. Če bo lezel takole, do noči ne pride domov.

S težavo se je skopal na kolena, se prijel za jelšo in se vzdigoval. Stoji, toda noge pod kolenom so mehke kakor testo, ki ga napno drožje.

Īn zdaj ſe ta ĉudna, topa boleĉina v Źelodcu. Prav natanĉno ĉuti, kje je Źelodec, kako leŹi kakor prazen mehur v trebuhu. In tiſta prazna topoſt ſili v prſa. Tako nekam daleĉ je od Źelodca do praznih prſi, kakor da je zravel te dolge tedne v Zavodih.

Poskuſa hoditi. Spomni ſe ſtarega PrimoŹa. Prav tako je hodil.

Ko je priſel ĉez Savo, je takoj zavil na kraj. Po ceſti noĉe. Ljudje hodijo in Bog vedi zdaj, kdo je pravi in kdo ni. TevŹev mu je naroĉal. Ne verjemi nobenemu. Nobenega ne ogovarjaj. Ĉe ti na polju kdo ſam kaj ponudi, vzemi, toda ſamo kruh. Œe tiſti ſe ti bo v kepo ſprijel, ko ga boſ pojedel. Boſ videl.

Poĉival je vsake pol ure. Ne ob kolovozu. Vedno je gledal, da je naſel grmiĉje in ſe zavlekel podenj. Zamujal ſe je ſ tem, toda ognil ſe je ljudem. Poĉasi je Źveĉil liſtje, pljuval zeleno, grenko ſlino in miſlil na pot pred ſeboj. Teſno ob Savi bo hodil prav do doma. Za Savo je potlej malo v breg. Tiſti del bo teŹek. Toda vrhu brega je Źe njihova pſenica. Ne verjame, da bi jo Źe poŹeli v tem ĉudnem ĉasu. In pri pſenici je Źe doma. Ĉe mora od pſenice Źe po vseh ſtirih, do dvoriſĉa bo prilezal.

Onſtran Save je videti vſe mirno in po ſtarem. Niĉ ſe ni ſpremenilo. Hiſe bliſkajo z okni na to ſtran. Seveda, od daleĉ gledano, je videti vſe lepo.

Spet ſe koplje na kolena. Kleĉi, ſe oprime veje in ſe ſpravi pokonci. Vſelej teŹje kakor da je vsake pol ure teŹji in veĉji. Pa je vendar lahak kot pero. Koliko pa je pojedel te tedne? Niĉ. Kuhane olupke in vodo.

Je bilo ſonce ſkoraj Źe nad gmajno, ko je prikolebal do brega. Z oteklimi oĉmi je preſodil breg, rahlo poleŹano travo. Tam zgoraj je pſenica. PoŹelj je Źe niſo, ker ſkoraj bi priſegel, da je tiſto rumenkasto klasje. Mane oĉi, toda ne zjasne ſe prav. In vendar vidi rumeno, ſkoraj zlato ĉrto. Rahlo je videti rdeĉkasta, pa to je zavoljo oĉi, ki ſo utrujene.

Leze v breg, toda mora leĉi na trebuh. Kakor da ſe srce uſtavlja. Poſluſa, Źe ſapo pritene. Niĉ ne bije. Kakor da ſe je ura v prſih uſtavela in ne tiktaka veĉ. Pa vendarle. Zdaj ſe je ſpet zagnalo, butnilo v ſteno, kakor da je nekdo pihnil v Źerjavico, na katero je vrgel predivo.

Po kolenih leze navzgor. Roke praskajo v krtine, ki ſo polne drobnega kamenja. Andrej ſe ga ſpomni Źe od koſnje. Ĉe ſi ſ koso zadel v krtino, ſi vſelej moral koj ſeĉi po oſli.

Tu je rob, da, tu je rob. Zlat rob, Trpotĉeva pſenica. Tako je zlata, kakor da zlato kaplja od klasja in teĉe po tleh in Źe ĉez kolovoz.

Œe deſet metrov, Źe oſem, Źe ſedem. Andrej ſteza roke in hoĉe doſeĉi klasje. Je reſ Źe tako daleĉ? Pet metrov, ſtiri, tri. Œe ne doſeŹe.

Toda zdajle ga drŹi. Ĉuti, da ſe mane med prſti, da ſe drobna zrna luſĉijo in mu poĉasi drſe po dlani. Kakor majhni ĉolniĉki z belimi

jadri, v katera se je ujel poznopopoldanski vetrič. Andreju se zdi, da tudi sam plava plava. Po zlatem morju, ki je ravno in mirno in tam daleč plivka ob domače dvorišče. Izza jabolka kosmača utriplje temna materina ruta. Andreju se zdi, da je to svetilnik in da celo to zlato morje plivka prav v to smer. Sestra gleda za lastovkami, ki imajo gnezdo pod hlevskim napuščem.

Zdaj zlato morje izginja, samo črna materina ruta je še tu. Toda ni več ruta. Črna, velika pika je, ki se počasi vrti. Počasi in odmika se, zdaj je že tako daleč, da se Andrejevi prsti razmaknejo, drobna, koničasta zrna pšenice se strkljajo med bilje in mrtva roka pade med grude.

Zrak je čisto miren. Andrej tudi. Z ozkimi, prestradanimi prsi se je zarezal v plaz zrelega žita kakor gredelj drobne ladje. Dljà ni več mogel. V zlatem pristanišču je smrt vrgla sidro.

GOSPOD, PODARIL SI MI ODPUŠČANJE

Gospod, podaril si mi odpuščanje,
čez krotka usta vino si razlil,
da bi ljubezni Tvoje se napil,
da bi pozabil vse poti nekdanje.

Kot cvet razgrnil pred te sem
molčanje,
moj strah pred Tvojim plaščem je
minil,
tu spal bi rad in naj dežja naliv,
naj sončnih žarkov boža me igranje.

So bratje bolečine zakopali,
z vetrovi grenki zvoki so zhežali
in z moje glave cestni prah izginja.

In moja pesem v plamen se spreminja,
lupina sanj vse bolj je sinja, sinja,
bogat sem kakor tihi glas piščal.

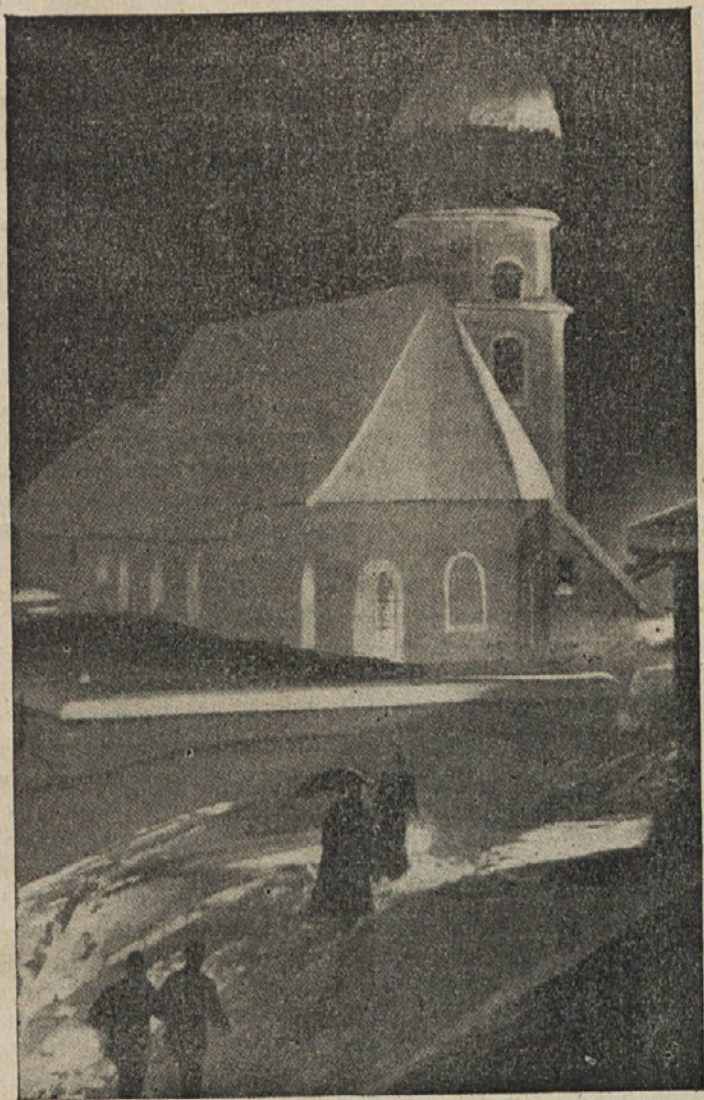
France Balantič

NAŠI NARODNI JUNAKI

Dvanajst let je minulo, odkar je potihnilo orožje v domovini, odkar je bil naš narod skupaj s številnimi srednjeevropskimi narodi pahnjen v naročje brezbožnega komunizma, največjega modernega tirana. Vse žrtve, vsa junaštva in številni junaki se zdi, da so bile zamanj, ker je bil tudi naš narod skupaj z drugimi že vnaprej prodan in izdan v naročje internacionalnega barbarstva — sad mednarodnih umazanih kupčij in to od strani onih, v katere je naš narod toliko upal, toliko pričakoval. Ječe so se in se polnijo in načrtno se vsa ta leta uničuje vse, kar se ni pokoravalo ali sledilo slepo načrtom rdečih tiranov. Procesi proti protikomunističnim borcem še niso končani, kajti zabrisati hočejo vsako sled za branilci naših domov.

Dvanaist let je že minulo, odkar so naše matere, žene in otroci zadnjič voščili z bogom na Vetrinjskem polju našim junakom. Otopeli smo od tedaj, pozabili smo na trpljenje, pozabili na žrtve in pozabili celo na junake. Spomenike, v kolikor smo jih padlim postavili še doma, so barbari podrli in predno se zavemo, bomo celo pozabili na one, ki so bili nosilci naše borbe, na one, ki so žrtvovali največ. Medtem pa rdeči glavarji na vse pretege opisujejo „junaštva“ njihovih herojev, postavljajo jim spomenike, pišejo spominske knjige in proslavljajo njihovo barbarstvo, proslavljajo, ker so znali ubijati, požigati in moriti. Mi herojev nočemo imeti, gotovo pa je prav, da se sedaj, dokler je spomin še živ, zberemo material, zberemo življenjepise onih naših borcev, ki so se posebno odlikovali, in te življenjepise začnemo objavljati pod kolono „Naši junaki“. Le na ta način bomo poskrbeli, da spomin nanje ne bo šel v pozabo, poskrbeli, da bodo poznejši rodovi vedeli, da je naš mali narod imel velike sinove, odločne borce v najbolj kritičnih momentih naše zgodovine. Sinove, ki so nesebično šli v boj prežeti s krščansko etičnimi in moralnimi načeli, ker so se zavedali, da je domovini sila in da je na bojnem polju bilo njihovo mesto.

Da, imeli smo junake, narodne junake, ki so šli v boj, da bi ljubezen in pravičnost zavladali v našem javnem in privatnem življenju, da bi se izbrisalo nezaupanje in bojazen med rojaki in utrli pot od brata do brata. Njih idealizem, njih požrtvovalnost in njihova končna žrtev so brezprimerne. Nimamo samo enega ali dva taka junaka, veliko jih je bilo in potrebno je, da zberemo vse podatke in jih zapišemo v našo narodno zgodovino na ono mesto, ki samo junakom pripada. Naprošamo vse borce, prijatelje in somišljenike, da nam pomagajo zbirati te podatke in da storimo vse, da ne bodo šli v pozabo.

K polnočnici gredo

Kurat Antan Šinkar

D. N., Južna Amerika

Anton Šinkar se je rodil v Selcah nad Škofjo Loko. Študiral je v Škofjih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Leta 1935 je maturiral in v jeseni istega leta vstopil v ljubljansko semenišče. Bogoslovec Šinkar je imel veliko ljubezen do revežev. Tista leta se je organizirala v semenišču karitativna organizacija slovenskih bogoslovcev „Karitas“, katere glavni cilj je bil obiskovati revne družine in jih z ljubeznijo pridobiti spet za Kristusa in Cerkev. Eden izmed glavnih voditeljev in organizatorjev krščanske Karitas v semenišču je bil vsa leta bogoslovec Anton Šinkar. Obiskoval je revne družine v Gramozni jami, ljubljanske reveže na Gradu in po drugih krajih. Vsem je prinesel kak skromen dar, obenem pa jim govoril o Kristusu in njegovi ljubezni. Organiziral je v okviru Karitas počitniške kolonije na Zabreški planini za revne otroke iz ljubljanskih predmestij. Vse je povečini tudi sam vodil in ostal med otroki vse počitnice. Veliko mladih src je Šinkar s tem svojim nesebičnim delom pridobil za Kristusa. Potom otrok je pridobil tudi njihove starše za Boga. Ko so vsi jasno videli njegovo požrtvovalnost in da ne išče za vse svoje delo nikakega plačila, so ga zares vzljubili in se približali Kristusu, ki je sama Ljubezen.

Prehitro so Šinkarju tekla leta v semenišču in že je prišel dan njegovega mašniškega posvečenja v decembru leta 1940. Še je lahko opravil nemoteno slovesnost svoje nove svete maše v svoji rojstni fari. Nekaj mesecev pozneje je že bila Goreniska odrezana od mesta Ljubliane. Nič več ni mogel iti gospod Šinkar na Gorenjsko, svojo ožjo domovino, ki jo je tako zelo ljubil. Tudi njemu tako dragi zabreški zvonovi so utihnili, ker je nacistični okupator pregnal vse duhovnike iz Gorenjske.

Ko so se organizirale prve edinice četnikov, je Anton Šinkar postal njihov kurat. Spremljal je borce na pohodih in jim posredoval kot duhovnik Gospodov Kristusa in njegovo ljubezen, tako kot nekaj po barakah v ljubljanskem predmestju. Ob italijanskem zlomu dne 8. septembra 1943 se je njegov odred zatekel v Grčarice. Ker niso mislili četniki na italijansko izdajstvo, so se utrdili in pripravili, da odbijejo partizanski napad. Hrabro so se branili, pa so podlegli, ko so laški topničarji razbili s topovi njihovo postojanko. Vsi so tako živi padli v roke rdečim. Zvezali so jih z žico in jih tako zvezane gnali kot živino po cesti proti Kočevju. Žalosten je bil tisti sprevod. Ljudje so jokali, ko so jih videli zvezane. Pa vsi borci so stopali ponosno in v sredi med njimi njihov kurat Anton Šinkar. V Kočevju so rdeči proti voditeljem četnikov uprizorili kratek proces. Vsi so

bili obsojeni na smrt. Junaško so stali pred rdečimi krvniki, brez strahu so povedali v obraz voditeljem komunizma na Slovenskem, da so lažniki, da ne prinašajo svobode narodu, temveč le suženjstvo, razdejavanje in solze, ki zaradi njihovega početja tečejo po slovenski domovini. Branili so svoje in naše ideje brez strahu. V kočevskih gozdovih počivajo zdaj vsi ti borci in v sredi med njimi njihov kurat, duhovnik Gospodov, Anton Šinkar. Njihovi grobovi so nepoznani, trava jih je že stokrat prerasla in niti križa ni nihče postavil na te grobove. Pridigajo pa mrtvi iz grobov nam in vsemu slovenskemu narodu, da je komunizem največja nesreča za verni slovenski narod in da ne bo sreče in miru ter blagostanja med narodom, dokler ne izgine rdeče nasilje iz slovenske zemlje.

Kurat Anton Šinkar pa nam še posebej govori iz groba, da moramo ljubiti slovensko zemljo, ljubiti svoj narod in mu pridobiti svobodo. Za te ideale je on dal svoje življenje. Trdno smo prepričani, da za velika dela krščanske ljubezni, ki jih je vršil kurat Anton Šinkar v tako kratki dobi svojega življenja, ga je večni Sodnik tam v večnosti bogato poplačal. On, ki je nasičeval lačne, oblačil nage, tolažil žalostne, poučeval nevedne in končno odpuščal krivice, je za svoja dejanja ljubezni prejel večno srečo pri Bogu. Zgled kurata Šinkarja je za nas vse lep nauk, kako moramo ljubiti Boga in v svojem bližnjem, ki je v stiski, gledati Kristusa. Kurat Šinkar je v polni meri doumel vsebino Kristusovih besed: „Vse, kar ste storili kateremu izmed mojih najmanjših, ste meni storili.“

Z nami, bratje, je pravica...

Domobranski pohod skozi Idrijo

Edvard Kardelj, minister - morilec

S pričujočo številko priobčujemo kratke odlomke iz življenja sedanjega prvega podpredsednika Jugoslavije, ministra E. Kardelja, kakor jih je zbral Ivan Andrejčič v knjižici z istim naslovom.

I. DEL

Bilo je dolga leta pred drugo svetovno vojno. Jugoslavijo, zlasti pa Slovence, je tedaj tlačila diktatura pokojnega kralja Aleksandra. Takrat bi bil za novega jugoslovanskega poslanika v Londonu moral iti znan srbski politik. Aleksandrova vlada je vprašala, ali bi Anglija imela kake pomisleke, če pride ta mož zastopat Jugoslavijo na angleški dvor. Iz Londona so odgovorili, da jim ne bi bil zaželen, ker nima čiste preteklosti. Dognali so namreč, da je njegov oče nekoč, predavnimi leti, imel težave z oblastjo zaradi ponarejanja neke menice. Ta očetov stari, doma že pozabljeni pregrešek, je tiste čase bil zadosti, da sin ni mogel postati jugoslovanski poslanik v Londonu. Takrat sta poštenje in pošten rod še nekaj veljala. Vsaj v Angliji, če že ne v Jugoslaviji. . .

Septembra 1945, kakih petnajst let za tem dogodkom, je bilo v Londonu prvo posvetovanje zavezniških zunanjih ministrov po končani vojni. Na tem posvetovanju je vzbujal pozornost, še bolj pa nevoljo in zgledovanje vseh pričujočih državnikov zastopnik nove, Titove Jugoslavije. Bil je to čokat, racajoč, malce grbast in malce šepav človek širokega obraza. Brke in obraz, še bolj pa trmasto, surovo in oblastno vedenje so ga delali na las podobnega sovjetskemu zunanjemu ministru Molotovu, čigar zvesti hlapec je tudi bil.

Ta Titov zastopnik je govoril v nerazumljivem jeziku, tolkel je po mizi, zmerjal na vse strani s fašisti in reakcionarji. Bilo je videti, da je na to mednarodno zborovanje prišel naravnost iz gozda, iz razbojniške in morilske družbe. Ne sebi, ne državi, katero je zastopal, ni delal časti. Svojemu narodu pa, za čigar meje in koristi bi se bil moral v Londonu boriti, je s tem vedenjem neznansko škodil, zakaj pomagal je, da smo Slovenci znova izgubili Gorico in Trst.

Povrh tega je ta človek v omenjeni visoki mednarodni družbi bil edini minister, čigar rok se je dobesedno držala še sveža kri lastnih rojakov; edini minister — morilec.

Včasih, ko je poštenje na svetu še nekaj veljalo, bi se tak človek ne bil smel in ne mogel niti prikazati na tako posvetovanje.

Zdaj je pa isti angleški dvor, ki je petnajst let poprej zaprl vrata jugoslovanskemu državniku, čigar oče je imel majhen madež na svoji časti, z vsem spoštovanjem sprejel v svoje dvorane novega jugoslovanskega ministra — morilca. Ministrski predsedniki in zunanji ministri velikih držav so zdaj brez pomisleka stiskali roko, ki je bila omadeževana s krvjo lastnega naroda. Slovenskega naroda, čigar najhujši krvnik in uničevalec je ta človek bil. Tako se spreminjajo časi!

Ta mož je bil v tej družbi edini, ki je na tako mesto prišel ne po poštenem delu za svoje ljudstvo, marveč po izdaji; kot hlapec tuje sile; kot apostol tuje ideje; kot oznanjevalec tujega nauka; kot zagovornik tujih koristi. a človek je bil

Edvard Kardelj,

tedaj — in še danes — minister jugoslovanske komunistične vlade, Titov zaupnik št. 1; najzanesljivejši in najmočnejši sovjetski agent v današnji Jugoslaviji; prvi v skrivnostni četvorici, ki drži na vajetih Tita in vso današnjo komunistično politiko v Jugoslaviji in na Balkanu; član Centralnega Komiteta Komunistične Partije Jugoslavije; duša Komunistične Partije Slovenije; zastopnik jugoslovanskega komunizma v obnovljeni Kominterni (do njenega preloma s Titom in Jugoslovansko Komunistično Partijo); ustanovitelj in še danes prvi podpredsednik Osvobodilne Fronte v Sloveniji; komunistični poslanec za mesto Ljubljano; človek, ki je začel in izpeljal krvavo komunistično revolucijo v Sloveniji ter s tem Sovjetski Rusiji pomagal priti do Trsta in do Sredozemskega morja; ustanovitelj ter prvi poveljnik VOS-a, poznejše OZNA-e v Sloveniji; mož, ki je zasnoval in izvedel umore slovenskih političnih prvakov, duhovnikov in oficirjev leta 1941 in 1942; rabelj, ki je zapovedal in vodil množične pokolje poštenih Slovencev spomladi 1942; ki je odgovoren za morijo Slovencev v Jelen-dolu in Mozlju v jeseni 1943 in za zverinsko pobijanje tisoč in tisoč slovenskih vojakov-domobrancev junija 1945.

Če hočemo vedeti, kakšen in koliko vreden je kak politični sistem ali režim, je dovolj, da poznamo ljudi, ki so go postavili na noge in ki ga vodijo. Edvard Kardelj je eden poglavitnih očetov današnje Titove komunistične Jugoslavije. On je dal tudi naši domovini, Sloveniji, politični in socialni red, kakršen vlada danes ondi. On je slovenski narod vnovič vrgel ne le v sužnost balkanske diktature, temveč tudi v jarem sovjetskega, azijskega nasilja.

Če hočemo torej vedeti, kakšen in koliko vreden je današnji politični red in sistem v Sloveniji, je dovolj, da poznamo značaj, življenje in delo človeka, ki je to stanje doma ustvaril. Zadostuje, da poznamo Edvarda Kardelja.

Prevarani

N. N. U.S.A.

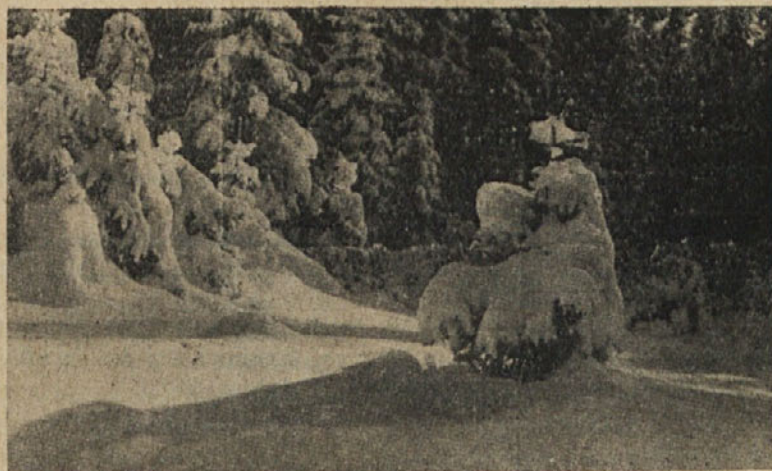
Nekako sredi julija leta 1943 je četniški odred sestavljen skoro izključno iz redov vaških straž in pa legije, iz Notranjske krenil proti Dolenjski v cilju ojačanja svojega moštva od strani obeh bataljonov na Dolenjskem in v Beli Krajini. Odred se je nastanil v razvalinah starodavnega gradu na Otočcu pri Beli cerkvi in tu začel zbirati prostovoljce.

31. julija istega leta je devetorica članov četniškega odreda iz Otočca odšla v Družinsko vas po hrano. Patrola, ta, kakor vse prejšnje, so od svoje komande imele izrecno povelje ne napadati partizanskih enot, le v slučaju, da so napadeni, so bili upravičeni braniti se. Še vedno je med nekaterimi krogi, ki partiznasko komunistične knute še niso občutili, prevladovalo prepričanje, da je sožitje še možno in nekateri oficirji so celo bili prepričani, da ako se bodo s partizani srečali z oznaki jugoslovanske vojske, da bodo isti gladko pristopili ali pa vsaj pustili jih na miru. Kako zmotno je bilo to, je razvidno iz dejstva, kaj se je pripetilo omenjeni patroli v Družinski vasi.

Medtem ko so člani patrola hodili po hišah v vasi, so partizani dobili obvestilo, da se predmetna patrola četnikov nahaja v Družinski vasi. Obkolili so vas in zahtevali predajo. Večina borcev je bila iz vrst legije in so dobro vedeli, kaj pomeni predaja zločincem ter so zato takoj hoteli sprejeti borbo z njimi, toda bili so zavrtnjeni od vodje patrola Bogdana Zaplotnika-Domena, ki je borbo prepovedal rekoč: „Tako je povelje vrhovnega poveljstva.“ Jasno so partizanski kolovodje izkoristili to lahkomiselnost, stisnili obroč in se porazdelili okoli raztresene patrola po hišah. Po trije partizani so navalili na vsakega in s pištolo ali puško na prsih zahtevali predajo. Še vse to ne bi odvrnilo hrabrih bivših legijonarjev od borbe, da ni bilo ponovno od Domena zaukazano, „ne streljati, ničesar se ne bo zgodilo, ko bodo vedeli, kdo smo.“ Naivnost do kraja. Partizani so ujetnike odvedli proti Trebelnem. Kasneje se je nekaterim posrečilo uiti, dva ali tri so izpustili z nalogo, da gredo prepričevat še ostale, da odlože orožje. Alojzija Širaja-Mačka, Jakoš Joškota, Stanovnika-Vodiškija in medicince Starčka so obsodili na smrt. Vsi so bili takoj pomorjeni. Najstrašnejše smrti med njimi je umrl Jakoš Joško. Živega so rezali in pekli, kajti poznali so tega idealista, ki se je od prvega dne, čim je bilo mogoče, pridružil onim, ki so šli na barikade braniti in reševati bičano domovino. Ni jim bilo dovolj, da so pred letom dni mučili in usmrtili Jakoševega očeta in

brata, še z večjim sadizmom so se vrgli nad to žrtev. Junak, kakor je bil, je Joško tudi umrl, umrl v trdni veri, da njegova žrtev in tisočih drugih ne bo zamanj. Joško je umrl, ker je poslušen svojemu nadrejenemu bil onemogočen, da bi se branil pred morilci, dasiravno se je hotel braniti in gotovo bi ne rešil samo sebe, ampak tudi ostale razočarane in prevarane prijatelje.

Žalostno je to dejstvo, žalostno zlasti zato, da je vedno in vedno moralo toliko žrtev pasti, predno smo spoznali in našli pot, ki je bila samo ena, brezkompromisna borba proti komunizmu, pa naj si bo, da je nekaterim to bilo prav ali ne. Ako bi se tega vsi držali, smo prepričani, da bi marsikatera žrtev in bridka ura bila prikrajšana našemu narodu.

Tam, kjer spe gozdovi,
čakajo nas fantje —
tam so njih grobovi...

(Jereb)

Spomini

(Nadaljevanje)

V. DOLENC, Argentina

Z levico sem dvignil žico, sunil v brzostrelko Hčevovega Ivana, da se je opotekel. Pognal sem se na rob ceste v smeri hiše, kakih dvajset metrov oddaljene, misleč da jo v skoku dosežem. Toda še predno sem se dobro zavedel položaja, mi je zmanjkalo tal pod nogami in zrušil sem se v precej globok obcestni jarek, na katerega preje niti pomislil nisem.

Obležal sem v jarku kot ubit. Seženj nad menoj, na robu ceste pa so stali partizani in streljali v noč, v smer, kamor sem skočil, da so regljale brzostrelke kakor, da bi se vsipalo skozi rešeto.

Ko so streli v slepo prenehali, je padlo povelje: trije za njim! Ostali pa so s psovkami in grožnjami odvedli prodane fante v noč...

Previdno sem se obrnil in pretipal kosti. Z neizmerno hvaležnostjo božji Previdnosti sem ugotovil, da sta kost in koža še cela. Splazil sem se iz jarka, obšel Poharjevo hišo ter se spustil na Poljansko cesto.

Noč je bila temna in vihar, le deževalo ni več. Tako prijetna in topla je bila ta tema, kar čutil sem, kako me zavija v svoj varni objem. Vendar, čakal pa sem na vsak korak, vsaka mišica je bila v pripravljenosti.

S ceste sem se spustil v Soro Poljanščico, katero sem z lahkoto prebredel in na drugem bregu — sem bil varen.

Kolena so mi kar sama klonila, da sem se zgrudil v travo in zahvalil neskončni Dobroti za rešitev. Bil sem kakor na smrt obsojeni s podarjenim življenjem.

Da, še nikoli popreje nisem čutil Boga tako blizu, kakor to noč. Čudež, en sam veliki čudež je bil v tej strašni noči; dež in vihar, razvezava stokrat zvezanih rok, jarek ob Poljanski cesti.

Klečal sem na bregu Sore in molil; srce je molilo z odprtimi, tihimi usti.

Onstran vode, morda streljaj daleč, so pa spet udarili rafali v noč; dolgi rafali in potem poedini streli, kateri so ugašali zadnje utrinke življenja zvezanih domobrancev — Janez, Viktor, Jože, Lovro, Ivan — — —

O Bog!

Klečal sem na bregu Sore in molil, molil za te naše fante — —

Iz teme so vstajale podobe teh junakov, s katerimi sem bil še pred nekaj minutami zvezan in gnan na morišče. Vsak posebej, se mi je zdelo, da se ustavlja pred menoj z velikimi vprašujočimi očmi: „Skupaj smo šli skozi pohode in borbe, skupaj v žrtve in sramotno

izdajo, skupaj — v smrt — zakaj si nas zapustil pred grobom —? Zakaj — zakaj? Zdelo se mi je, da me iz teme vprašujejo postreljeni, vame so strmele njihove velike, vdrte oči.

Najraje bi udaril nazaj čez Soro, da bi dohitel ugasla življenja, da bi šel z njimi do konca — — Pa se nisem premaknil. Klečal sem na bregu kakor nekdo, ki so ga oropali vsega, v prsih pa me je dušilo, kakor da bi vsa teža noči legala name.

Ne vem, kako dolgo sem klečal. Ko so ponovni rafali udarili v temo, sem se dvignil in šel proti vasi. Takrat so pobijali drugo skupino.

Bilo je nekaj čez polnoč, ko sem se približal prvi hiši in potrkal na okno.

IZ ZVEZNIH ODBOROV

Dne 17. novembra 1957 se je vršil širši sestanek „Zveze protikomunističnih borcev“ v Buffalo, New York, U. S. A. Sestanka so se udeležili zastopniki odborov U. S. A. in Kanade.

Ob 11 dopoldne predsednik „Zveze“ otvori sejo in pozdravi vse navzoče.

Predmet sestanka je bil naslednji:

1. a) „Vestnik“, glasilo Zveze, da se istemu spremeni naslovna stran, tisk naj bi bil vsaj v dveh barvah, in to v modro rdeči, na beli podlagi, kar bi predstavljalo slovensko trobojnico.

b) Sprememba grba.

c) Spremenitev podnaslova iz glasilo domobrancev in drugih protikomunističnih borcev, v glasilo protikomunističnih borcev, kar bi pomenilo vseh borcev brez izjeme.

2. Za naslednje leto Zveza name-rava izdati „Zbornik Turjaka, kar bi bilo za 15-letnico. Na razpolago je že ves potreben material. Treba ga je le urediti. S tem v zvezi je sestavljen

pripravljalni odbor, ki se bo zavzel za to delo. Med tem časom so bile že razposlane okrožnice glavnega referenta za „Vestnik“ g. Zdravka Novaka vsem odborom. V tej okrožnici poziva vse odbore in poverjenike, prav tako vse posameznike. Če bo vsakdo storil le nekaj malega, bo Zbornik lahko izšel.

3. Vprašanje invalidov.

V invalidni fond so še darovali g. Franjo Mejač 5 dolarjev, zbirka Viktor Dolšek, poverjenik v Guelph, Kanada 13 dolarjev in zbirka Montreal, Kanada, 38 dolarjev. Vsem se Zveza na tem mestu iskreno zahvaljuje in obenem naproša vse odbore in posameznike, ki tega še niso storili, da to store. Vsak dar je dobrodošel.

Do sedaj je nabranih 171 dolarjev. Ta vsota je bila razposlana za božič najbolj potrebnim.

V Argentini sta Jožef Janez in Tone Bartolj, v Švici Edi Sešek in Martin Žekar, v Avstriji Janez Kolenc, Lojze Krašovec in Štefan Pahar. Od teh so 4 stalno nesposobni za

delo. To so invalidi in s temi naslovi Zveza razpolaga. So pa še raztreseni okrog, za katere Zveza ne ve. Kdor ima kak naslov, naj ga pošlje na: Alojzij Jakoš, 17 Russell Ave., St. Catherines, Ontario, Canada..

4. Dne 19. oktobra 1957 se je vršil občni zbor clevelandske enote. Izdelan je bil program za naslednje leto in izvoljen nov odbor.

Predsednik Pavel Žakel, tajnik Ivan Ovsenik, blagajnik Stane Vidmar, ostali odborniki so: Ivan Hočevar, Branko Pogačnik, Hinko Zupančič, Radoslav Menart, Lojze Drob-

nič, Lojze Bajc in Zdravko Novak.

5. Dne 17. novembra je bil občni zbor v Norandi, Kanada, zapisnik zbora še ni dostavljen.

6. Prav tako se pripravlja Torontski odbor na občni zbor.

7. V Milwaukee, U.S.A., se je vršil občni zbor. Stari odbor je bil ponovno izvoljen.

8. Naprošamo vse naročnike glasila „Vestnik“, kateri ga dobivajo po pošti, če še niso poravnali naročnine, naj to čim preje store. V nasprotnem slučaju jim bo Zveza morala ustaviti dostavo lista.

Matica mrtvih

1001. Leskovec Vergil, iz Vesele gore, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1002. Jakoš Marko, št. Rupert, padel septembra 1944 na Trebelnem.
1003. Žonta Franc, Hrastno, zajet in silno mučen julija 1942.
1004. 1004. Rugelj Franc, Zabukovje, padel februarja 1944.
1005. Bunderšek Jože, št. Rupert, padel maja 1945.
1006. Skol Anton, Zabukovje, padel v Kočevju 1943.
1007. Tratar Stanko, Trstenik, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1008. Buttala Feliks, narednik vodnik, št. Rupert, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1009. Gorenc Franc, Hrastno, št. Rupert, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1010. Lap Alfonz, Bostrica, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1011. Smole Feliks, Ravnik, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1012. Smole Alfonz, Ravnik, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1013. Gornik Rudi, Škrlejevo, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1014. Jakoš Franc, št. Janž, ubit.
1015. Grm Jože, Zabukovje, padel v

oktobru 1944 na Čatežu.

1016. Zakrajšek Franc, Mirna, ubit oktobra 1943.
1017. Štepec Jože, Migovska gora, padel v Kočevju 1943.
1018. Pižmoht Sikst, Brezovšca, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1019. Pižmoht Kvirin, Brezovšca, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1020. Kotar Jože, padel na Suhorju leta 1942.
1021. Kosem Stanko, Trbine, ubit.
1022. Kirm Slavko, Selo, Mirna, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1023. Hočevar Jože, Škrjanče, Mirna, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
1024. Kolenc Jože, kot ranjenec pobit na umiku.
1025. Kefrle Jože, Selo Mirna, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

Imena iz občine Stična

1026. Brčan Tone, ubit v borbi.

Vas Poljane

1027. Brčan Franc, vrnjen iz Vetrinja in ubit.
- 1028—30. trije bratje Ceglar, vrnjeni iz Vetrinja in pobiti.

Iz Gorice:

1031. Kastelic Ignac, ubit.

Iz Metnaja:

1032. Miglič Franc, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

1033. Miglič Ivan, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

1034. Rejtar Franc, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

1035. Miglič Ivan, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

1036. Kosten Ivan, ubit v borbi.

Vas Stična:

1037. Hauptman Anton, padel v borbi

1038. Hauptman Vinko, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

1039. Perme Albin, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

1040. Janežič Alojzij, ubit na domu.

1041. Sever Anton, ubit v borbi.

1042. Sever Sandi, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

1043. Miklavčič Ignacij, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

1044. Primož Stane, padel v borbi.

DRUŠTVO BIVŠIH SLOVENSKIH BORCEV V ARGENTINI

priredi v nedeljo, 9. februarja 1958 svojo prvo prireditev na slovenski Pristavi v Moronu.

Glavna točka bo BLAGOSLOV DRUŠTVENEGA PRAPORA spremljana s pestrim in bogatim sporedom.

Začetek ob 4 popoldne.

V prijetni senci in pri osvežujoči pijači, bomo preživeli veselo popoldne. Ob veseli glasbi in udarni pesmi se bomo zopet našli; potrdili našo odločnost, vztrajnost in zvestobo nenehni borbi za pravice in svobode naši domovini.

Vsi rojaki in prijatelji vljudno vabljeni!

ODBOR

Iz uredništva:

Pričujočo številko pošiljamo vsem dosedanjim naročnikom, tudi onim, ki doslej še niso poravnali zaostale naročnine; le-te prosimo, da s poravnavo zaostalega omogočijo redno izhajanje našega glasila.

Lepa hvala za razumevanje.

Zimska idila

List „Vestnik“ izhaja mesečno. Urejuje ga uredniški odbor Zveze slovenskih protikomunističnih borcev. — Letna naročnina znaša za: Argentino 45 pesov (posamezna številka 4 pese), USA in Kanado 2.5 dolarja. Za ostale dežele tej valuti primerno. — Za uredništvo in upravo: K. Škulj, calle San Martín 20, Gral San Martín FNGBM, in I. Korošec, calle 1, No. 510, Berazategui FNGR, prov. Buenos Aires, Argentina

Tiska Talleres Gráficos Salguero, Salguero 1506, Buenos Aires, Argentina